

Notat om høringssvar på udkast til forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannel- se og erhverv og forskellige andre love (Vurdering af uddannelsesparathed, pligt til uddannelse, beskæftigelse mv., kommunale forpligtelser og afbureaukratisering)

I. Generelt

Lovudkastet blev den 26. februar 2010 sendt i høring hos myndigheder og organisationer m.v. med anmodning om bidrag senest torsdag d. 12. marts 2010.

Lovudkastet er offentliggjort på Høringsportalen.

Der er modtaget 54 høringssvar pr. den 12. marts 2010. Der henvises til fortegnelsen i afsnit III i notatet.

II. Væsentlige bemærkninger til lovudkastet og dets enkelte emner

1. Generelle bemærkninger

Generelt støtter næsten alle høringssvar hovedtrækkene i udkastet til lovforslag, men flere har konkrete kommentarer til dele af lovudkastet, jf. neden for under pkt. 2 – 12.

I en række høringssvar udtrykkes dog bekymring for, at lovudkastets fokus på den svageste gruppe svækker indsatsen over for den velfungerende elevgruppe, og flere høringssvar understreger vigtigheden af, at der fortsat tilbydes basisvejledning til alle uanset vejledningsbehov.

Undervisningsministeriet er i færd med at planlægge evalueringen af udkastet til lovforslag og vil tilstræbe at inddrage de relevante parter i denne evaluering.

Ministeriets bemærkninger

De generelle synspunkter i høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovudkastet.

2. Pligt til uddannelse, beskæftigelse mv.

Kommunernes Landsforening støtter intentionen i lovudkastet om, at øge de unges og forældrenes ansvar for at unge under 18 år uddanner sig, da familiens opbakning spiller en afgørende rolle for, hvordan de unge klarer sig i uddannelsessystemet.

Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning finder er det positivt at rette fokus på, at den unge har pligt til uddannelse, beskæftigelse eller anden aktivitet, og at denne pligt følges af en smidiggørelse af uddannelsesplanen.

Danmarks Arbejdsgiverforening foreslår, at det i lovudkastet præciseres, at formålet med de særlige forløb, kommunen tilbyder, fører frem til, at de unge bliver uddannelsesparate. Med en sådan tilføjelse tydeliggøres det, at kommunalbestyrelsens tilbud til de unge først og fremmest har til formål at medvirke til, at de unge bliver uddannelsesparate.

Kommentar: Undervisningsministeriet finder en sådan præcisering hensigtsmæssig, og den vil være helt i tråd med lovudkastet i øvrigt.

Dansk Byggeri vurderer, at forslaget risikerer at øge det faglige pres på erhvervsskolerne, og at der derfor skal sættes fokus på, at skolernes faglige niveau opretholdes.

FOA ser med bekymring på, at tilbuddene ikke skal findes i enighed mellem den unge, forældrene og kommunen, og at der tilsyneladende ingen klagemuligheder er for den unge og forældrene.

Kommentar: Det fremgår af lovforslaget, at uddannelsesplanen, der skal indeholde de nævnte tilbud, indgås i enighed mellem den unge, dennes forældre og Ungdommens Uddannelsesvejledning og at afgørelser truffet af Ungdommens Uddannelsesvejledning kan indbringes for kommunalbestyrelsen.

FTF udtrykker bekymring af vejledningsetisk karakter, idet vejledere nu ifølge FTF på en og samme tid skal varetage en kontrol- og bedømmelsesfunktion ved siden af de klassiske vejledningsopgaver.

Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses- og Erhvervsvejledere giver udtryk for, at pligten er problematisk ud fra vejledningsetisk perspektiv. Håndhævelsen af pligten til uddannelse, beskæftigelse, mv. forudsætter, at vejlederne anvender tvangs- og kontrolforanstaltninger hvilket strider imod, at vejledning bør bygge på tillid og ligeværdig dialog.

Københavns Kommune frygter, at vejledningen får et stigmatiserende præg og svække kendskabet til den store mellemgruppe af unge, som evt. vil fravælge vejledning.

Frie Skolers Lærerforening understreger, at det er vigtigt, at den personlige frihed til selv at vælge sin uddannelse ikke bliver begrænset. Frie Skolers Lærerforening finder det afgørende, at uddannelsesplaner ikke får karakter af håndfæstninger. Brud på uddannelsesplanen skal ifølge foreningen ikke medføre straffeforanstaltninger, men i stedet afstedkomme hjælp, støtte og vejledning.

Dansk Friskoleforening støtter lovudkastet, som foreningen ser som et ambitiøst ønske om at følge og i nogen grad at styre de unge gennem uddannelser. Lovudkastet indeholder ifølge Dansk Friskoleforening en markant signalværdi, men virkningen af loven vil i høj grad være afhængig af den kommunale opfølgning og etablering af tilbud om særlige forløb. Dansk Friskoleforening anfører, at de offentlige nettomerudgifter forekommer lavt estimeret og synes ikke at svare til lovens ambitionsniveau.

Danmarks Lærerforening støtter styrkelsen af forældrenes rolle, men vurderer ikke at den formulerede pligt vil medføre det ønskede resultat.

Skolelederne finder ikke uddannelsespligten hensigtsmæssig og tror grundlæggende heller ikke på ideen om, at unge kan "trues" til at tage en uddannelse eller opnå fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Uddannelsesforbundet er enig i, at unge mellem 15 og 17 år skal være i uddannelse, beskæftigelse eller anden aktivitet.

Ministeriets bemærkninger

Det foreslås, at udkastet til ny § 2 a, stk. 4, ændres i overensstemmelse med forslaget fra DA.

3. Kommunens forpligtelser til at stille tilbud til rådighed

KL finder det positivt, at kommunerne efter lovforslaget får mulighed for at oprette forløb til unge, som ikke er parat til at påbegynde en ungdomsuddannelse. KL forudsætter, at fx produktionsskoler og erhvervsskoler fastsætter en fair pris for de ydelser, kommunerne kan købe.

REU anbefaler, at der lægges vægt på, at kommunerne anvender mulighederne inden for de eksisterende rammer på de eksisterende institutioner.

Formandskabet for Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning finder det positivt, at der er en entydig kommunal ansvarsplacering, hvis den unge ikke er i uddannelse, og at der lægges op til en bred vifte af muligheder for at understøtte den unge i processen.

Håndværksrådet finder det positivt, at det kommunale ansvar for unge mellem 15-17 år styrkes, men opfordrer til, at kommunerne forpligtes til at indgå tætte samarbejder med især produktionsskoler og erhvervsskoler, der ifølge Håndværksrådet har omfattende erfaring med tilrettelæggelse af forløb af denne type.

LO lægger vægt på, at kommunerne skal bruge de muligheder, der er i erhvervsgrunduddannelsen og på produktionsskolerne, og at de tilbud, der gives til de unge, har et reelt uddannelsesperspektiv.

Kommentar til Håndværksrådet og LO: Udkastet til lovforslag lægger op til dette øgede samarbejde.

UU lederforsamlingen finder, at kommunerne får bedre rammer og flere incitamentter til at implementere den lokale indsats i et tværsektorielt og forpligtende samarbejde mellem skoleområdet, børne- og familieområdet, socialforvaltning, jobcenter, UU og øvrige samarbejdspartnere på ungeområdet, herunder uddannelsesinstitutioner, produktionsskoler, arbejdsmarkedets parter m.fl.

Efterskoleforeningen, Produktionsskoleforeningen, Ungdomsskolernes udviklingscenter, Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler, VUC-Lederforeningen og Folkehøjskolernes Forening i Danmark (FFD) påpeger alle, at de respektive uddannelses tilbud kan indgå i række af de muligheder, kommunerne kan trække på, når der skal udarbejdes en uddannelsesplan for en ikke-uddannelsesparat ung. FFD peger endvidere på, at det bør tydeliggøres i lovudkastets afsnit 2.4.3, at tilskud til elevernes egenbetaling på højskoler hører ind under kommunernes mulighed for at "købe" forløb.

Kommentar: Alle de af foreningerne fremhævede tilbud er en del af det foreliggende udkast til lovforslag og præciseres i bemærkningerne. Undervisningsministeriet finder det hensigtsmæssigt at ændre i bemærkningerne som ønsket af FFD samt i bemærkningerne at tydeliggøre, at kommunen kan anvende midler til at købe de omhandlede tilbud.

Uddannelsesforbundet anfører, at det er vigtigt at indtænke de uformelle uddannelser så som daghøjskole og folkeoplysningen.

Kommentar: Disse tilbud vil kunne anvendes i den udstrækning, de har et passende omfang for den enkelte unge.

Foreningen Ligeværd finder, at de unge mellem 15 og 18 år med handicap, skal have specielt målrettede tilbud, hvis de ikke kan anvende de ordinære tilbud, så de på lige fod med deres kammerater kan blive uddannelsesparate til ungdomsuddannelserne. Videre anfører Foreningen Ligeværd, at den forventer, at bestemmelsen i forslaget § 5, stk. 3, om en særlig indsats for unge med en øget risiko for ikke at påbegynde en ungdomsuddannelse, gælder for alle ungdomsuddannelser - også de særlig individuelt tilrettelagte ungdomsuddannelser.

Kommentar: Nærværende udkast forringer på ingen måde de særlige muligheder, der er tilrettelagt for den målgruppe, der er omfattet af lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov og den individuelt tilrettelagte erhvervsgrunduddannelse (egu). Der er i udkastet til lovforslag en ligestilling af alle ungdomsuddannelser på de områder, hvor dette ikke ville forringe de unge med særlige behov muligheder.

Det Kriminalpræventive Råd ser det som positivt, at lovforslaget lægger op til en styrkelse af den tidlige kommunale indsats. Rådet anbefaler i den forbindelse, at det sikres, at der etableres et tæt samarbejde mellem de lokale kriminalitetsforebyggende fora, som f.eks. lokalråd, SSP- og SSP+ udvalg, og skolerne, uddannelsesinstitutionerne og de lokale uddannelses- og erhvervsvejledere.

Kommentar: Lovudkastet ændrer ikke på de gældende regler på området.

Ministeriets bemærkninger:

Det foreslås, at det i bemærkningerne præciseres, at midlerne til opfyldelse af pligten for kommunerne kan anvendes til kursisternes egenbetaling på højskoler og andre, f.eks. efterskoler, ligesom det i bemærkninger tydeliggøres, at kommunerne kan anvende midlerne til at købe forløb på de omtalte institutioner, samt at rækken af eksisterende tilbud, der kan anvendes til formålet, udvides, jf. ovenstående.

4. Overgang til ungdomsuddannelse og samarbejde mellem UU og ungdomsuddannelsesinstitutionerne

Børne- og Kulturchefforeningen, REU, Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning, UU Lederforsamlingen udtrykker tilfredshed med styrkelsen af det tværsektorielle samarbejde mellem grundskoler, elever og forældre, UU, beskæftigelsesområdet, ungdomsuddannelsesinstitutionerne mm.

Børne- og Kulturchefforeningen finder, at lovudkastet kan forbedre kommunernes muligheder for at indfri 95 % målsætningen gennem bedre rammer for den lokale indsats og ved at lægge op til øget samarbejde om en sammenhængende tværsektoriel ungeindsats, herunder at der lægges op til større sammenhæng mellem UU og beskæftigelsesområdet.

UU Lederforsamlingen finder det positivt at få muligheden for i et samarbejde mellem UU og jobcentre at udnytte LAB-lovens muligheder over for ikke-uddannelsesparate 15-17-årige.

KL finder det væsentligt, at lovudkastet ses i sammenhæng med de øvrige justeringer af reglerne på uddannelses- og beskæftigelsesområdet, således at regler og rammer understøtter kommunernes og ungdomsuddannelsesinstitutionernes bestræbelser på at skabe et sammenhængende forløb for de unge, som leder frem til uddannelse og job. KL understreger vigtigheden af, ungdomsuddannelsesinstitutionerne går åbent ind i samarbejdet. KL understreger på baggrund af hidtidige erfaringer, at kommunernes opgaveløsning på området er afhængig af ungdomsuddannelsesinstitutionernes tilbagemeldingspligt.

Håndværksrådet ser gerne, at kommunerne forpligtes til at indgå tættere samarbejde med især erhvervsskoler og produktionsskoler.

FTF finder det positivt, at lovudkastet lægger op til, at UU og ungdomsuddannelsesinstitutionerne får en fælles opgave over for de risikotruede unge.

Danmarks Vejlederforening finder, at der bør være klare regler for samarbejdet mellem UU, Studievalg og uddannelsesinstitutionerne for at undgå, at indsatsen bliver meget uens landet over.

Kommentar: Det vurderes ikke som hensigtsmæssigt at fastsætte yderligere centrale regler for det lokale samarbejde.

REU finder, at en succesfuld implementering af lovudkastet forudsætter, at samarbejdet på tværs af uddannelsesinstitutioner og kommuner institutionaliseres og systematiseres i højere grad end i dag.

Frie Skolers Lærerforening ser et problem i, at en del af 9. og 10. klasses eleverne kommer fra efterskoler, som ikke naturligt har kontakt med elevernes kommunale UU-center.

Ministeriets bemærkninger

Disse høringssvar giver ikke anledning til ændringer i lovudkastet.

5. Uddannelsesplanen

KL finder det positivt, at uddannelsesplanen åbner op for en mere nuanceret og individuel tilgang til den enkelte unges forudsætninger. KL udtrykker dog en vis bekymring for, om ungdomsuddannelsesinstitutionerne i tilstrækkelig grad er forpligtiget til at benytte den fremsendte kommunalt udarbejdede uddannelsesplan og arbejde videre med denne, når den unge er optaget på uddannelsen.

REU anbefaler, at det fremgår af loven, at formålet med uddannelsesplansaktiviteterne er at gøre den unge uddannelsesparat.

DA lægger vægt på, at uddannelsesplanen bliver et værktøj for den enkelte unge, forældre og Ungdommens Uddannelsesvejledning til at skabe klarhed over, hvordan den unge bliver uddannelsesparat til at tage en ungdomsuddannelse.

Kommentar til REU og DA: Ministeriet er enig i, at det med fordel kan tydeliggøres i lovudkastet, at aktiviteterne i uddannelsesplanen skal føre frem til, at den unge bliver uddannelsesparat.

LO og FOA finder det positivt, at alle 15-17-årige skal have udarbejdet en uddannelsesplan, som giver dem en vej til erhvervsuddannelse eller anden ungdomsuddannelse.

Danske Erhvervsskoler – Lederne finder forslaget om at arbejde systematisk med elevernes uddannelsesplan i grundskolens afgangsklasser for positivt.

Gymnasieskolernes Rektorforening finder det positivt, at der med lovudkastet stilles krav til, at alle 15-17-årige skal udarbejde en uddannelsesplan i tilknytning til ansøgningsskemaet i optagelse.dk. Rektorforeningen er dog bekymret for at uddannelsesplanerne udvikler sig til at blive et meget omfattende

dokument. Det er vigtigt for foreningen, at uddannelsesplanen opbygges relativt enkelt og er tilgængeligt for alle brugere heraf.

Kommentar: Det er hensigten, at uddannelsesplanerne skal være så enkle som muligt, og at de stilles til rådighed for den relevante uddannelsesinstitution.

Efterskoleforeningen kan tilslutte sig, at det nu bliver et krav, at efterskolerne udarbejder uddannelsesplaner i 9. og 10. klasse, og at det er efterskolen, der efter § 2 c stk. 5 er ansvarlig for at revidere uddannelsesplanen.

Private Gymnasier og Studenterkurser og Danmarks Privatskoleforening tilslutter sig, at det herefter skal være et krav, at der arbejdes med uddannelsesplaner for alle elever ved afslutningen af 9. og 10. klasser ved de frie skoler – altså også for de elever, der går andre veje end den gymnasiale. Samtidig noterer Privatskoleforeningen, at den frie skole selv har ansvaret for at løfte vejledningsopgaven, hvor UU ikke forestår vejledningen.

Frie Skolers Lærerforening stiller sig positiv over for det udvidede krav til uddannelsesplaner for alle skoleformer. Foreningen finder dog, at det næppe har den store betydning, da langt hovedparten af de frie skoler i forvejen udarbejder disse planer, men foreningen fremfører, at det er et rigtigt signal at sende, at alle forlader grundskolen med en uddannelsesplan.

Danmarks Lærerforening finder, at det er uheldigt, at bestemmelsen om at Ungdommens Uddannelsesvejledning skal give den enkelte unge kompetence til at udarbejde en plan for den videre uddannelse bortfalder.

Kommentar: Kapitlet om uddannelsesplaner er omformuleret, idet uddannelsesplanen er blevet omdrejningspunkt for uddannelsesparathedsvurderingen og for pligten til at være i uddannelse, beskæftigelse eller anden aktivitet. Det er i den forbindelse ikke tilsigtet nogen forringelser i forhold til, hvilke kompetencer eleverne i grundskolen skal erhverve.

Ministeriets bemærkninger:

Det foreslås, at lovudkastets § 2 C. stk.1, nr.2) formuleres således:

”Elevens ønske om ungdomsuddannelse, 10. klasse, beskæftigelse eller anden aktivitet, der fører frem til at eleven bliver uddannelsesparat.”

6. Vurdering af uddannelsesparathed

KL kan tilslutte sig princippet om, at ”der skal to til at sige nej” ved afgørelsen af den unges uddannelsesparathed. Dermed forpligtiges ungdomsuddannelsesinstitutionerne til at optage unge, som Ungdommens uddannelsesvejledning vurderer til at være uddannelsesparate. KL finder det væsentligt, at vurderingen af uddannelsesparathed finder sted på grundlag af allerede eksisterende erfaringer og gennem lokalt samarbejde mellem kommuner og ungdomsuddannelsesinstitutioner.

Børne- og kulturchefforeningen hilser ændringen vedrørende vurderingen af den enkelte unges uddannelsesparat velkommen. Det er BKF's opfattelse, at der her er gode muligheder for at inddrage andre områder end de rent faglige i vurderingen af elevens forudsætninger ved afslutningen af folkeskolen. BKF tilkendegiver, at opgaven skal løses i et samarbejde mellem alle involverede parter, og at det

ikke udelukkende er mangel på faglige kundskaber, men i høj grad manglen på motivation, et meningsfuldt perspektiv og en organiseret hverdag, der er årsagen til, at unge opgiver at uddanne sig.

Formandskabet for Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning anser begrebet uddannelsesparathed som en væsentlig nyskabelse. Det Nationale Dialogforum anfører, at både de unges forudsætninger, de unges vilkår og generelle situation spiller ind, når unges uddannelsesparathed skal vurderes. Det Nationale Dialogforum tilkendegiver, at uddannelsesparathedsvurdering ved start på en ungdomsuddannelse kan medføre, at færre unge falder fra deres ungdomsuddannelse.

DA lægger vægt på, at vurderingen af elevernes uddannelsesparathed skal foretages så betids, at eleverne inden afslutningen af 9. eller 10. klasse kan gennemføre særlige forløb, som fører frem til, at eleven bliver uddannelsesparat. DA foreslår, at det i lovudkastet tydeliggøres, at erhvervsskoler og gymnasier har en væsentlig opgave i vurderingen af uddannelsesparathed.

DI anfører, at lovudkastet giver mulighed for, at de ca. 10 pct. unge, der skønnes ikke at være parate til at påbegynde en ungdomsuddannelse, kan vejledes til andre relevante tilbud. DI finder, at der skal være garanti for, at de unge får et relevant alternativ med uddannelses- eller jobsigte, hvis ikke de er uddannelsesparate umiddelbart efter grundskolen. DA fremhæver betydningen af, at de modtagende ungdomsuddannelsesinstitutioner kommer til at spille en central rolle i vurderingen af de unges uddannelsesparathed. DA og DI foreslår, at de faglige udvalg og erhvervsskolerne skal have mulighed for at udarbejde vejledninger om, hvilke faglige og personlige kompetencer, de unge skal have som forudsætning for at kunne påbegynde og gennemføre en erhvervsuddannelse.

Håndværksrådet tilslutter sig kravet om vurdering af uddannelsesparathed i forhold til alle ungdomsuddannelser, og støtter op om den pligt, som kommunerne får overfor unge, der ikke er uddannelsesparate. Begge dele vil efter rådets opfattelse føre til, at især erhvervsskolerne fremover i højere grad kan koncentrere sig om at tilbyde undervisning på fagligt højt niveau.

Dansk Byggeri bemærker, at ungdomsuddannelsesinstitutionerne skal inddrages i vurderingen af elevernes uddannelsesparathed.

LO finder det er positivt, at vurderingen af unges uddannelsesparathed udvides til at gælde for alle unge, der søger en ungdomsuddannelse direkte fra folkeskolen eller 10. klasse. LO anser det for afgørende, at de unge, der ikke vurderes at være uddannelsesparate, bliver stillet de rigtige tilbud i udsigt, sådan at den unge efter at have gennemført tilbuddet, vil kunne starte på en ungdomsuddannelse. LO støtter den valgte model for optagelse på erhvervsuddannelserne, og lægger vægt på et stærkt samarbejde mellem Ungdommens Uddannelsesvejledning og de aftagende ungdomsuddannelsesinstitutioner i vurderingen af uddannelsesparathed. LO tilkendegiver, at dette samarbejde bør præciseres i forslaget til lovgivning.

FOA finder, at intentionen om vurdering af uddannelsesparathed i princippet kan være positiv, hvis det i kombination med information og vejledning målretter de unges vej til den rette uddannelse og job og derved kan mindske frafaldet på uddannelserne.

FTF finder, at forslaget kan virke centralistisk og bureaukratisk, hvis det betyder, at alle 15-17-årige skal gennem en vurdering og overdragelsesforretning foretaget af UU og grundskolen. Til gengæld opfattes det som positivt, at erhvervsskolerne nu har mulighed for at vurdere de unges uddannelsesparathed i relation til de unge, som ikke vurderes uddannelsesparate af kommune/UU. FTF finder, at der i relation til UU-vejlederne kan opstå et problem af vejledningsetisk karakter, idet disse vejledere nu på en og samme tid skal varetage en kontrol- og bedømmelsesfunktion ved siden af de klassiske vejledningsopgaver.

UU lederforsamlingen anfører, at UU er klar til at varetage opgaven i et samarbejde mellem grundskole, ungdomsuddannelser, elever og forældre. UU lederforsamlingen tilkendegiver, at uddannelsesparathedsvurderingen skal udløses på baggrund af national fastsat standard. Uddannelsesparathed skal efter lederforeningens opfattelse vurderes i forhold til elevens konkrete valg af uddannelse og ikke i forhold til generelt valg af ungdomsuddannelse. (gymnasial eller erhvervsuddannelse).

Danske Erhvervsskoler – lederne støtter forslaget om uddannelsesparathedsvurdering. Foreningen angiver, at vurderingen skal forankres i UU, da det er kommunen, der kan tilbyde eleverne et alternativ kompetenceudviklingsforløb. Disse forløb foreslås udviklet og gennemført i samarbejde med erhvervsskolerne. Lederforeningen anbefaler, at uddannelsesparathed vurderes i en tæt dialog mellem UU, erhvervsskolen og eleven/forældre. Det tilkendegives, at vurdering af uddannelsesparathed skal finde sted op imod den ønskede erhvervsuddannelse, og som minimum i forhold til grundforløbsindgangen. Det angives, at uddannelsesparathed skal vurderes ud fra faglige, personlige og sociale faktorer samt motivation for at begynde en uddannelse. Lederne er bekymret for, at vurderingen i praksis bliver forvaltet som et kryds i en rubrik.

Kommentar alle ovenstående under punkt 6: Der er ikke i det politiske forlig, der ligger til grund for lovudkastet, belæg for at foretage ændringer i folkeskolens - og langt mindre i de frie skolers planlægning, som følge af den foretagne uddannelsesparathedsvurdering, for perioden frem til sommerferien. Lovudkastet lægger op til et tæt samarbejde mellem kommunen og ungdomsuddannelserne på et lokalt og praktisk niveau om at sikre en så god uddannelsesparathedsvurdering som muligt over for henholdsvis de gymnasiale ungdomsuddannelser og de erhvervsfaglige uddannelser. Det er vigtigt at understrege, at vurderingen af uddannelsesparathed er al almen karakter, og at den ikke retter sig med en specifik uddannelse, studieretning eller indgang. Derfor vurderes det ikke hensigtsmæssigt at udarbejde fagspecifikke vejledninger, som det foreslås fra en del af høringsparterne.

Gymnasieskolernes Rektorforening finder det positivt, at der i lovudkastet lægges op til, at alle unge, der søger en ungdomsuddannelse, skal have deres uddannelsesparathed vurderet, og ikke kun de gymnasiale ungdomsuddannelser, som tilfældet er nu.

Efterskoleforeningen ser gerne, at der i lovudkastets § 2 g stk. 2 indarbejdes en bestemmelse om samarbejde mellem UU og efterskolen om vurdering af uddannelsesparathed og relevante foranstaltninger, når elevens forudsætninger efter efterskolens vurdering ikke er tilstrækkelige til at fortsætte i den af eleven ønskede ungdomsuddannelse. Efterskoleforeningen angiver, at elevens hjemkommunes UU skal på banen, fordi det er en kommunal opgave at iværksættes foranstaltninger. Efterskoleforeningen konstaterer, at der i lovudkastet opereres med kompensation til kommunerne for merudgifter i forbindelse

med vurdering af uddannelsesparathed. Efterskoleforeningen efterlyser en tilsvarende kompensation til de efterskoler, der selv varetager vejledningen.

Kommentar: Det fremgår af lovudkastet, at vurderingen af den unges uddannelsesparathed foretages af Ungdommens Uddannelsesvejledning i samarbejde med den afgivende skole. Det vil ved bekendtgørelsesarbejdet blive sikret, at de afgivende skolers bemærkninger vil blive medtaget ved vurderingen. Det er vurderingen, at den samlede opgave for efterskolerne snarere bliver mindre end større, fordi de unge, der ikke umiddelbart er uddannelsesparate, henvises til kommunen. Der er således ikke grundlag for at tilføre ekstra ressourcer i forbindelse med uddannelsesparathedsvurderingen.

SOSU-Lederforeningen støtter forslaget om at vurdere elevernes uddannelsesparathed, og som fremover også vil gælde for elevernes mulighed for direkte optagelse på en erhvervsuddannelse. Foreningen opfordrer til, at initiativet følges løbende, da det potentielt kan blive en administrativ byrde for uddannelsesinstitutionerne, hvilket vil stride mod intentionerne om at mindske overlap i vejledningsindsatsen.

Kommentar: En evaluering af Ungepakke II er under forberedelse i Undervisningsministeriet. Den administrative udfordring ved forslaget vil blive inddraget i den samlede evaluering.

Danmarks Privatskoleforening har ingen bemærkninger udover, at foreningen gerne havde set, at den afleverende skoles vurdering var tillagt en større vægt, end den foreslåede.

Dansk Friskoleforening forventer, at en elev fra en ikke-prøveforberedende skole, der vurderes som uddannelsesparat, vil kunne optages på den gymnasiale uddannelse uden den nuværende obligatoriske optagelsesprøve. Foreningen udtrykker sin tilfredshed med, at de gymnasiale uddannelser dermed slipper for en obligatorisk opgave, der kun har vist sig nødvendig for et fåtal af elever, som skolerne i øvrigt sjældent har vurderet som egnede.

Kommentar: Dette ønske ligger ikke inden for rammerne af det politiske forlig, og forslaget er ikke medtaget i dette lovudkast.

Private Gymnasier og Studenterkurser tilslutter sig forslaget, herunder formuleringen om at frie grundskoler skal forestå vurderingen af uddannelsesparathed for de elever, der ikke vejledes af UU.

Danske Universiteter udtrykker bekymring for, om UU-medarbejderne har den tilstrækkelige kompetence til at foretage uddannelsesparathedsvurderingen.

Danmarks Vejlederforening finder, at uddannelsesparathedsvurderingen vil være et godt vejledningsværktøj, men ser dog nogle problemer i forbindelse med vurderingen. Ungdommens Uddannelsesvejledning skal ifølge forslagets § 2 g vurdere, om en elev der forlader 9. eller 10. klasse er uddannelsesparat i forhold til en ungdomsuddannelse. Danmarks Vejlederforening forudser, at der kan opstå uoverensstemmelser mellem UU, kommunen og skolerne, hvis antallet af elever, der ikke er uddannelsesparate, er høje. Det kan efter foreningens opfattelse sætte UUs sektor- og institutionsafhængighed under pres, hvorfor der bør være en klar definition af UUs kompetence i dette forhold.

Kommentar: Det er en følge af lovudkastet, at UU får flere myndighedsopgaver.

Danmarks Lærerforening finder, at det er vigtigt og nødvendigt, at vurderingen af de unges forudsætninger for at begynde og gennemføre en uddannelse ikke overlades alene til ungdommens Uddannelsesvejledning, men at skolens vurderinger af de unges faglige, personlige og sociale kompetencer indgår i vurderingen af uddannelsesparathed.

Kommentar: Det fremgår af lovudkastet, at vurderingen af den unges uddannelsesparathed foretages af Ungdommens Uddannelsesvejledning i samarbejde med den afgivende skole. Det er ikke intentionen at begrænse skolernes indflydelse på vurderingen af uddannelsesparatheden sammenlignet med den gældende ordning. Det vil ved bekendtgørelsesarbejdet blive sikret, at de afgivende skolers bemærkninger vil blive medtaget ved vurderingen.

Frie Skolers lærerforening støtter forslaget, og anser det som positivt, at det er den afgivende skole, forældrene/ den unge og UU-centrene, som skal varetage vurderingen af, om de unge er uddannelsesparate, da man på denne måde tilsidesætter de aftagende skolers økonomiske interesser i at optage så mange som muligt. Der bør holdes øje med, at de frafaldstruede unge faktisk får de tilbud, de skal have i kommunerne og ikke pr. automatik sendes videre på en ungdomsuddannelse, som de ikke magter.

Handelsskolernes Lærerforening støtter forslaget, men mener, at for UU-vejlederne kan det medføre et problem af vejledningsetisk karakter, idet disse vejledere nu på en og samme tid skal varetage en kontrol- og bedømmelsesfunktion samt de klassiske vejledningsopgaver. Positivt er det imidlertid, at Ungdommens Uddannelsesvejledning og ungdomsuddannelsesinstitutionerne får en fælles opgave over for de risikotruede unge.

Uddannelsesforbundet støtter forslaget og angiver, at det er essentielt i vurderingen af elevens uddannelsesparathed, at erhvervsskolen spiller en central rolle og arbejder tæt sammen med UU. Det tilkendegives, at unge, som vurderes ikke at være parat til en erhvervsuddannelse, skal have tilbudt alternativ uddannelse eller forberedende forløb, som gør dem i stand til at gennemføre en erhvervsuddannelse.

Foreningen Ligeværd bemærker, at der findes forskellige ligeværdige ungdomsuddannelser, der matcher forskellige unges evner og anlæg. Det er vigtigt, at denne ligeværdighed bliver anvendt tydeligt og konsekvent i loven.

Kommentar: Ungdomsuddannelserne er alle ligeværdige. Imidlertid er der forskellige regelsæt for de forskellige uddannelser, hvorfor der ikke i alle relationer kan ske en sidestilling. Der findes fx et særligt regelsæt for optagelse på uddannelsen for unge med særlige behov.

SU-Styrelsen anfører, at det kan være vanskeligt, at vurdere forslagets konsekvenser i forhold til de socialpædagogiske støtteordninger.

Kommentar: Der er med lovudkastet ikke tilsigtet nogen ændring, der kan have konsekvenser for de socialpædagogiske støtteordninger.

Ministeriets bemærkninger

Disse høringssvar giver ikke anledning til ændringer i lovudkastet.

7. Introduktionskurser i 8. klasse og brobygning i 10. klasse mv.

Dansk Byggeri finder ikke, at det er meningsfuldt at reducere den obligatoriske brobygning i 10. klasse, da disse forløb bidrager til at afklare den unges uddannelsesvalg.

LO støtter lempelsen af kravene til introduktionskurserne og brobygning, men frygter, at presset på den kommunale økonomi vil medføre, at aktiviteterne vil blive nedprioriteret.

Kommentar: Staten betaler fortsat udgifterne til introduktionskurser og brobygning. Der vil således ofte være en økonomisk tilskyndelse til, at kommunerne sender elever i brobygning og introduktionskurser, fordi der i denne periode kan opnås besparelser i udgifterne til lærerløn

Dansk Erhverv anser det for en svækkelse af vejledningen til erhvervsuddannelserne, at der lempes på kravene til introduktionskurser i 8. klasse og brobygning i 10. klasse.

Danske Erhvervsskoler - Lederne ønsker, at brobygning til de erhvervsgymnasiale uddannelser udgør 1 uge på lige fod med brobygning til de almene gymnasiale uddannelser.

Kommentar: Der er allerede i lovudkastet givet den ønskede mulighed til de erhvervsgymnasiale uddannelser.

FUE og Handelsskolernes Lærerforening anser lempelsen af kravene til introduktionskurserne i 8. klasse og brobygningen i 10. klasse som en forringelse af vejledningen og den forebyggende indsats.

Gymnasieskolernes Rektorforening ser positivt på lempelsen af kravene til introduktionskurser og brobygning, men foreningen finder det beklageligt, at det ikke fremover bliver tilstrækkeligt at brobygge til de almen-gymnasiale ungdomsuddannelser. Private Gymnasier og Studenterkurser efterlyser også denne mulighed

Kommentar: Det er fortsat et krav, at brobygning i 10. klasse skal indeholde erhvervsuddannelser eller erhvervsgymnasiale ungdomsuddannelser i mindst to dage. Herudover kan der brobygges til det almene gymnasium og hf i alt op til 8 dage.

Dansk Privatskoleforening og FSL støtter lempelsen af kravet til brobygning og introduktionskurser.

Efterskoleforeningen, Dansk Friskoleforening og FAHH tilslutter sig lempelsen af brobygningen, men gør opmærksom på, at ændringen må få konsekvenser for det særlige undervisningstaxameter i 10. klasse, som efter de gældende regler er reduceret med værdien af to brobygningsuger.

Kommentar: Med ændringen får skolerne større fleksibilitet, og stilles ikke ringere økonomisk derved. Ændringerne giver derfor ikke anledning til at ændre på tilskudsreglerne.

UU lederforsamlingen mener, at brobygningsforløb bør være af 5 dages varighed, medens Efterskoleforeningen og FAHH understreger, at der bør pligt til at udbyde 2- og 3-dages forløb.

Kommentar: Allerede i de eksisterende regler er der mulighed for at udbyde 2- og 3-dages forløb, og i lovudkastets bemærkninger er det anført, at der i fremtiden skal der udbydes 2- og 3-dages forløb. Dette vil blive præciseret i forbindelse med implementeringen af loven.

Produktionsskoleforeningen efterlyser muligheden for at brobygge til en produktionsskole og henviser til, at det tidligere har været muligt.

Kommentar: Det har tidligere været muligt at brobygge fra en produktionsskole til en ungdomsuddannelse, men ikke fra en 10. klasse og til en produktionsskole. Det er hensigtsmæssigt at fastholde, at brobygning fra 9. og 10. klasse fortsat skal være til en ungdomsuddannelse, så de unge kan få indtryk af det ungdomsuddannelsesmiljø, som grundskole- og 10. klasseforløbet leder hen imod.

Danmarks Vejlederforening er på den ene side tilfredse med den nye fleksibilitet i anvendelsen af introduktionskurser og brobygning, men de advarer samtidig om, at det kan komme til at indebære en nedprioritering af vejledningsindsatsen. Endvidere efterlyses muligheden for, at en elev i 10. klasse kan opfylde den obligatoriske brobygning ved at deltage i et forløb af 1 uges varighed på en almen gymnasial ungdomsuddannelse.

Landsforeningen af 10. klasseskoler finder det ikke hensigtsmæssigt, at der i brobygningsbestemmelserne skelnes mellem de erhvervsrettede, de erhvervsgymnasiale og de almene gymnasiale ungdomsuddannelser, idet landsforeningen ønsker en ligestilling mellem disse. Foreningen mener i øvrigt ikke, at minimumskravet til det enkelte brobygningsforløb på 2 dage er tilstrækkeligt.

Kommentar: Disse problemstillinger knytter sig ikke til det aktuelle lovudkast men til udmøntningen af den politiske aftale om 10. klasse af 2. november 2006.

FTF finder, at lempelsen af bestemmelserne om brobygning og introduktionskurser er problematisk, og at der fortsat skal være en ret til at deltage, og at finansieringen hertil forsat skal være til stede.

Kommentar: Der er forsat finansiering til den brobygning, som der ønskes indenfor rammerne af brobygningsbestemmelserne, og mulighederne for at deltage i brobygning er ikke blevet forringet med de foreslåede ændringer.

Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte gør opmærksom på, at hvis eleverne i stigende omfang deltager i brobygningsforløb, der indeholder kompetencegivende dele, kan udgifterne til SPS stige.

Kommentar: Lovudkastet indeholder ikke en udvidelse af brobygningen, og den samlede brobygningsaktivitet må forventes at blive lavere som følge af lovudkastet. Der er som sådan ikke elementer i lovudkastet, der taler for, at en større del heraf skulle blive SPS-støtteberettigede.

Herudover har en række høringsparter hilst det velkommen, at det med de ændrede bestemmelser bliver muligt for folkeskoler at etablere erhvervspraktik i 8. klasse. Ingen har tilkendegivet at være imod, at dette bliver muligt.

Kommentar til flere af høringsvarene: Det skal understreges, at med de mere lempelige bestemmelser om introduktionskurser og brobygning, er der lagt op til at give de enkelte UU'er, skoler og institutioner et

større råderum til at tilrettelægge undervisningen og vejledningen. Skolernes mulighed for at tilbyde deres elever brobygning og introduktionskurser forringes således ikke med forslaget, idet det fortsat er taxameterbevillinger til de enkelte forløb.

Ministeriets bemærkninger

Disse høringssvar giver ikke anledning til ændringer i lovudkastet.

8. Afbureaukratiseringselementer

Børne- og Kulturchefforeningen tilslutter sig udvidelsen af mentorordningen.

UU Lederforsamlingen finder, at udvidelsen af mentorordningen i lovudkastet er hensigtsmæssig.

Rektorforeningen finder det positivt, at den nuværende mentorordning udstrækkes til at gælde alle ungdomsuddannelser, samt at der i lovudkastet lægges op til bedre koordinering af eksisterende mentorordninger på det kommunale område.

KL konstaterer, at lovudkastet omfatter en udvidelse af den eksisterende mentorordning men beklager, at der ikke er lagt op til en forenkling gennem en sammenlægning af den kommunale mentorordning og mentorordningen i erhvervsuddannelserne. KL finder, at det ikke fremstår tilstrækkeligt tydeligt i lovudkastet, hvor meget de kommunale vejledningsopgaver skal reduceres i 6. og i 7. klasse, i resten af grundskolen samt over for unge efter grundskolen. Sammenhængen mellem de i lovudkastet nævnte besparelser, og at det i lovudkastets bemærkninger fremgår, at vejledningen i 6. og i 7. klasse ikke vil blive fuldstændig ophævet, er efter KL's opfattelse urealistisk. Besparelserne vil efter KL's opfattelse tvinge kommunerne til at reducere serviceniveauet i vejledningen betydeligt.

Kommentar:: Med hensyn til vejledning i 6. og 7. klasse fremgår det af lovudkastet, at kravet om vejledning fra 6. klasse ophæves, og at den individuelle vejledning i 7. klasse forbeholdes de elever, som har vanskeligt ved at vælge, påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Håndværksrådet foreslår i forbindelse med forslaget om bortfald af vejledning i 6. klasse, at vejledningen erstattes af undervisning i uddannelses- erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering (UEA) med et fastlagt timetal.

Kommentar: UEA-undervisningen, som er fastsat i folkeskoleloven, berøres ikke af dette lovudkast.

FTF finder det positivt, at vejledningsforpligtelsen i 6. klasse ophæves.

Gymnasieskolernes Rektorforening støtter lovudkastet overordnede intention om at målrette vejledningen yderligere ved blandt andet at forenkle kravene til institutionernes fastholdelsesindsats og etablere mere fleksible rammer for vejledningen, så den i højere grad kan tilpasses de unges behov. Rektorforeningen er dog bekymret for udmøntningen af lovudkastet, der ifølge Rektorforeningen distancerer vejledningen fra eleverne og fjerner ressourcer fra vejledningen på de gymnasiale ungdomsuddannelser.

VUC-lederforeningen finder det positivt, at den nuværende mentorordning bliver udstrakt til at gælde alle ungdomsuddannelser. VUC-lederforeningen foreslår, at FVU, avu og hf-enkeltfag ligeledes omfattes af en obligatorisk mentorordning for de kursister, som er under 25 år.

Frie Skolers Lærerforening foreslår, at tilbuddet om mentorordninger i 9. og 10. klasse bør være en mulighed på de frie skoler.

Foreningen Ligeværd forventer, at udvidelsen af den kommunale mentorordning kommer til at gælde alle ungdomsuddannelser og ikke udelukkende overgangen til de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne.

Ministeriets bemærkninger

Disse høringssvar giver ikke anledning til ændringer i lovudkastet.

9. E-vejledning

Kommunernes Landsforening stiller spørgsmålstegn ved, om et statsligt e-vejledningscenter kan vejlede de ressourcestærke unge mere omkostningseffektivt end UU. KL frygter, at e-vejledningscenteret bliver et overflødig led i vejledningssystemet, hvilket harmonerer dårligt med de seneste 10 års bestræbelser på at skabe et enkelt og overskueligt vejledningssystem.

Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning vurderer, at for en del unge vil det, at der udvikles en e-vejledning med mulighed for interaktiv kommunikation, være en ny og glimrende vejledning mulighed. Dog er der en risiko forbundet hermed, idet man kan risikere, at en stor gruppe unge ikke får tilstrækkelig vejledning.

Københavns Kommune anser udvikling af e-vejledningsredskaber for et positivt tiltag. Dog finder Københavns Kommune det betænkeligt, at en meget stor andel af en ungdomsårgang fremover forventes at kunne klare sig med e-vejledning alene. Kommunen frygter, at e-vejledning desuden indebærer en overhængende risiko for, at det at modtage vejledning frem over vil få et socialt stigmatiserende præg, og dermed tabe en større gruppe unge på gulvet, som i dag profiterer af det eksisterende vejledningstilbud med den personlige relation til deres UU-vejleder.

Danske Erhvervsskoler – lederne - er bekymrede for, om den øgede fokus på e-vejledning udfordrer de unge tilstrækkeligt i deres uddannelsesvalg, når målet er, at flere unge skal vælge en erhvervsuddannelse.

Gymnasieskolernes Rektorforening støtter lovudkastets overordnede intention om at målrette vejledningen yderligere ved at der i tilknytning til uddannelsesguiden.dk etableres et nationalt tilbud om personlig vejledning, men er dog stærkt bekymret for udmøntningen af lovudkastet, der distancerer vejledningen fra eleverne og fjerner ressourcer fra vejledningen på de gymnasiale ungdomsuddannelser.

LO støtter en udvidelse af e-vejledningen, men advarer mod at tro, at den elektroniske vejledning kan erstatte det personlige møde mellem vejleder og vejledningssøgende.

Foreningen af Ledere ved Studievalg ser meget positivt på denne nyskabelse og finder, at det vil styrke det samlede vejledningstilbud. E-vejledning henvender sig ifølge foreningen dog primært til ressourcestærke og valgparate unge. Foreningen peger på erfaringer om, at vejledning via chat har givet mange henvendelser fra unge drenge med anden etnisk baggrund, som ikke ønsker at møde vejledere ved et personligt møde, og som langt fra er ressourcestærke og valgparate. Foreningen foreslår, at det

præciseres i lovtæksten, at e-vejledningen er for alle, som ønsker vejledning og ikke blot information om uddannelse og erhverv.

Kommentar: Det fremgår allerede af lovudkastet udkast til ny § 13 a, at e-vejledningen "tilbyder vejledning gennem ..."

Erhvervsskolernes Elevorganisation giver udtryk for, at forslaget går stik imod, hvad eleverne ønsker sig, hvilket er nærhed i vejledningen og vejledning på skolen.

Børne- og Kulturchefforeningen anser E- vejledningen for et udmærket supplerende vejledningstilbud som et led i differentieringen, men finder det er betænkeligt, hvis forventningen er, at en meget stor andel af en ungdomsårgang fremover kan klare sig med e-vejledning alene.

UU Lederforsamlingen anser e-vejledning for et udmærket supplerende vejledningstilbud som led i UU's differentiering af vejledningen i grundskolen. Men den i lovudkastet angivne andel af unge, der kan klare sig udelukkende med e-vejledning er ifølge UU Lederforsamlingen overvurderet.

Skolelederne finder det positivt, at alle skal gøres uddannelsesparate, men finder det samtidigt paradoksalt, at man mener at 70 % af eleverne ikke skal have kontakt med skolens uddannelsesvejleder, men nøjes med "gør det selv" vejledning.

Kommentar til Børne- og Kulturchefforeningen, UU lederforsamlingen og Skolelederne: Det er en misforståelse, at nogle unge skal klare sig med e-vejledning alene. Der skal fortsat gives kollektiv vejledning af såvel UU som Studievalg.

SOSU-Lederforeningen finder, at e-vejledning vil være et godt redskab til at understøtte vejledningen lokalt.

Håndværksrådet finder det positivt, at der etableres adgang til mere fleksibel vejledning, både i forhold til tid og sted. Omvendt vil det være problematisk, hvis e-vejledning erstatter den individuelle vejledning, der efter Håndværksrådets opfattelse fortsat skal finde sted. E-vejledning bør ifølge Håndværksrådet være at betragte som et supplement til de eksisterende ordninger og ikke som et besparelsesredskab.

Uddannelsesforbundet vurderer, at begreberne "ressourcestærke" og "uddannelsesparate" unge er uklare og ønsker en præcisering og en definition. E-vejledning kan være et godt tilbud til nogle grupper af unge, men kan aldrig erstatte den personlige kontakt og mødet mellem den vejledningssøgende og vejlederen.

BUPL tilslutter sig ønsket om at forbedre mulighederne for internetbaseret rådgivning af de unge. Det er imidlertid BUPL's klare opfattelse, at de nuværende tilbud om personlig vejledning ikke kan erstattes af elektroniske tilbud.

Handelsskolernes Lærerforening anser e-vejledning for et godt tilbud, men mener at det bør ses som et supplement til den personlige vejledning og ikke som en erstatning, som forslaget lægger op til.

FOA finder det positivt, at den nye teknologi også anvendes i vejledningssammenhæng, og at e-vejledning kan være et vigtigt informationsgivende supplement til den personlige og oplevelsesbaserede praktik vejledning. Med forslagets målretning af ressourcerne til de, der har særlig hjælp behov, ligger

der imidlertid en alvorlig fare for at overse grupper, som uden den nødvendige mundtlige vejledning senere bliver frafaldstruede i uddannelsessystemet.

Danske Universiteter er bekymret for, om forventningen om frigørelse af ressourcer ved øget virtuel vejledning holder stik, ligesom Danske Universiteter finder det bekymrende, hvis der hermed skabes forringede vilkår for de såkaldte stærkere elever i vejledning om valg af ungdomsuddannelse og videregående uddannelse.

Danmarks Vejlederforening finder, at etableringen af e-vejledningen umiddelbart er en god ting, men vurderer at den i sig selv kan skabe et øget behov for personlig vejledning.

Frie Skolers Lærerforening finder, at det er et glimrende initiativ, at man via en øget indsats omkring e-vejledning kan gøre de ressourcestærke familier mere selvhjulpne. Initiativet må ifølge foreningen ikke føre til, at elever med reelle vejledningsbehov ikke kan få hjælp.

Gymnasieskolernes Lærerforening betragter e-vejledning som et godt tilbud, men finder i lighed med den Danmarks Lærerforening, at den ikke kan erstatte den personlige kontakt og mødet mellem den vejledningssøgende og vejlederen. E-vejledning skal således være et supplement til muligheden for at opnå personlig vejledning.

Danmarks Handicaporganisationer forventer, at viften af virtuelle kommunikations- og vejledningsværktøjer i forbindelse med etablering og øget brug af e-vejledning er tilgængelige for mennesker med handicap.

Private Gymnasier og Studenterkurser støtter forslaget.

Kommentar til flere af ovenstående parter: Det skal understreges, at e-vejledningen også er personlig vejledning, som gives gennem telefon, e-post, chatrum eller andre digitale medier. E-vejledningen vil blive bemandet med uddannede vejledere og såvel Ungdommens Uddannelsesvejledning som Studievalg vil blive involveret i leveringen af e-vejledning. E-vejledningen vil være tilgængelig for alle, også personer med handicaps.

Ministeriets bemærkninger

Disse høringssvar giver ikke anledning til ændringer i lovudkastet.

10. Det fælles datagrundlag

Børne- og Kulturchefforeningen, UU-Lederforsamlingen, Formandskabet for Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning, LO, Københavns Kommune hilser samkøring af data og etablering af et fælles tværsektorielt datagrundlag velkommen.

DA anfører, at det er helt afgørende, at Undervisningsministeriet og Beskæftigelsesministeriet i fællesskab etablerer et fælles datagrundlag, der skaber gennemsigtighed på lokalt og nationalt niveau, og foreslår, at der i bekendtgørelsen stilles detaljerede krav til de oplysninger, der skal være i det fælles datagrundlag, samt at oplysningerne skal være opdaterede.

Børne- og Kulturchefforeningen fremhæver, at datagrundlaget vil være et nødvendigt redskab til at følge udviklingen og tilpasse indsatsen til den aktuelle situation.

Formandskabet for Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning fremhæver, at det vil blive muligt at få en dybere indsigt i, hvad der har effekt. Formandskabet for Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning finder det desuden vigtigt, at opfølgningen tager hensyn til og udgangspunkt i forudsætninger og rammevilkår.

KL noterer sig, at etablering af det fælles datagrundlag pr. 1. januar 2011 er en nødvendig forudsætning for kommunernes opgaveløsning på ungeområdet, herunder kommunernes overvågning af de unges aktiviteter efter uddannelsesplanen. Københavns Kommune ser frem til at kunne arbejde med datagrundlaget fra den 1. januar 2011.

Rektorforeningen hilser forslaget om at samkøre data på tværs af myndigheder velkommen og ser frem til at få adgang til tværgående data om de unges bevægelser i uddannelsessystemet. Rektorforeningen foreslår dermed, at data stilles til rådighed for skolerne, så de løbende har mulighed for at få en status på 95 % målsætningen i deres område.

Kommentar: Det er kun personidentificerbare oplysninger, som er nødvendige af hensyn til udførelsen af myndighedens opgaver, der må udveksles. Undervisningsministeriet har til hensigt at anvende ikke-personidentificerbare data til statistiske formål, hvilket forventes at vil kunne imødekomme Rektorforeningens ønsker.

SOSU-Lederforeningen indstiller, at de ønskede data skal kunne hentes i de eksisterende studieadministrationssystemer uden yderligere arbejde for uddannelsesinstitutionerne.

Frie Skolers Lærerforening bakker op om at samle alle oplysninger af uddannelses- og beskæftigelsesmæssig karakter om en elev i et arkiv, sådan at vejledning kan tage udgangspunkt i en samlet drøftelse af alle parametre. Frie Skolers Lærerforening understreger, at behandling af data skal ske med behørig respekt for persondataloven, samt at det må være en forudsætning, at KL, Undervisningsministeriet og Beskæftigelsesministeriet udarbejder den vejledning, som lovudkastet omtaler.

Foreningen Ligeværd støtter koordineringen som følger af det fælles datagrundlag, men mener, at også Socialministeriets område bør omfattes af det fælles datagrundlag. Ligeværd finder, at der er en risiko for dobbeltvejledning, hvis denne koordination ikke finder sted.

Kommentar: Udveksling af data af denne karakter med kommunernes socialforvaltning er ikke omfattet af hjemlen i lovudkastet, da data alene vedrører uddannelse og beskæftigelse.

Det Kriminalpræventive Råd finder det vigtigt, at der med lovudkastet skabes den fornødne hjemmel til dataudveksling på tværs af de involverede myndigheder, således at der efter behov kan sættes hurtigt ind over for de unge.

Datatilsynet forudsætter, at persondataloven og sikkerhedsbekendtgørelsen vil blive iagttaget ved de omhandlede behandlinger af personoplysninger om eleverne. Datatilsynet har noteret sig – og lægger betydelig vægt på – det oplyste om, at fælles datagrundlag systemmæssigt vil blive opbygget på en sådan måde, at den enkelte myndighed kun modtager de for myndighedens sagsbehandling nødvendige data. Beskyttelsen af personoplysninger og privatliv bør efter Datatilsynets opfattelse indgå som en integreret del af systemudviklingen. Datatilsynet anbefaler, at der anvendes 'Privacy by design' og peger på brugen af privatlivsfremmende teknologier. Datatilsynet peger i den forbindelse på, at de mange datastrømme og aktører gør det aktuelt at sikre brugernes indsigt i databehandlingerne, fx via en selvbetjeningsløsning. Datatilsynet kan tilslutte sig, at der gennemføres en privatlivsimplicationsanalyse og an-

befaler, at der søges inspiration i den PIA-håndbog, som IT- og Telestyrelsen har lagt frem. Datatilsynet gør opmærksom på, at en myndigheds adgang til indkomstregistret teknisk skal begrænses til de oplysninger, som er nødvendige af hensyn til udførelsen af myndighedens opgaver. I forbindelse med udarbejdelse af og opfølgning på uddannelsesplanen går Datatilsynet ud fra, at Undervisningsministeriet har overvejet, hvorvidt der er tale om sammenstilling eller samkøring i kontroløjemed, hvilket efter persondataloven stiller særlige krav om et klart og utvetydigt retsgrundlag.

Ministeriets bemærkninger

På grundlag af Datatilsynets bemærkning foreslås det, at det præciseres i lovtæksten, at data også anvendes til kontrol af, at den unge overholder sin uddannelsesplan.

11. Gennemførelsesvejledning/pligt til fastholdelse af elever

Ad afskaffelse af gennemførelsesvejledningen som begreb

Formandskabet for Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning finder det positivt, at institutionerne stilles mere frit i forhold til at anvende medarbejdere med de kompetencer, som bedst understøtter elever og studerende i at gennemføre deres uddannelse.

DI konstaterer med tilfredshed, at hovedsigtet med lovændringen er at flytte fokus fra gennemførelsesvejledning til overgangsvejledning.

GL, FTF, Foreningen af Uddannelses- og Erhvervsvejledere (FUE), Foreningen af Uddannelses- og Erhvervsvejledere ved de Tekniske Skoler (FUETS) og Handelsskolernes Lærerforening er imod afskaffelsen af gennemførelsesvejledningen.

Professionshøjskolerne og Erhvervsskolernes Elev-Organisation (EEO) og Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS) ser omlægningen af gennemførelsesvejledningen som en forenkling, der reducerer vejledning af eleverne til at træffe valg, som imødekommer elevens behov, til en proces, hvor eleven blot skal fastholdes på institutionen. Studievalgslederne spørger ligeledes til, hvad der skal ske med den vejledning, der ikke knytter an til fastholdelse. Studievalgslederne ønsker, at det præciseres, at institutionerne og Studievalg har et fælles ansvar for at motivere de unge til at tage en videregående uddannelse. Studievalgslederne har en række konkrete forslag til formulering af sådanne præciseringer. Handelsskolernes Forening af Studievejledere mener ikke, at fastholdelse og gennemførelse kan adskilles, da det ene forudsætter det andet.

Kommentar: Med omlægningen af gennemførelsesvejledningen sker et fokusskifte, og fastholdelsesarbejdet bliver det centrale for institutionerne. Institutionerne kan godt give vejledning, herunder også uddannelses- og erhvervsvejledning som en del af fastholdelsesarbejdet, men der vil ikke blive stillet krav herom. Det vil blive præciseret på bekendtgørelsesniveau, at de studieforberevende ungdomsuddannelser og Studievalg har et fælles ansvar for at motivere de unge for videregående uddannelse. Præciseringen vil ligeledes til dels berøre elever på de erhvervsrettede ungdomsuddannelser.

Danmarks Vejlederforening mener ikke, at UU og Studievalg bliver tilstrækkelig kompenseret, hvis de i højere grad skal løse vejledningsopgaver på ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Kommentar: Dette er ikke hensigten med forslaget om omlægningen af gennemførelsesvejledningen, men kommunerne bliver i anden forbindelse kompenseret for det øgede arbejde i forbindelse med grundskoleeleverne overgang til ungdomsuddannelse og den håndholdte vejledning i denne forbindelse.

Rektorforeningen og Private Gymnasier og Studenterkurser er positive over for forslaget om at give større fleksibilitet og ledelsesrum til de enkelte institutioner, når fastholdelsesindsatsen skal tilrettelægges.

Lederforeningen for VUC, Håndværksrådet og LO er positiv overfor at den enkelte institution får større handlefrihed, men påpeger og advarer imod, at det samtidig åbner for, at opgaven nedprioriteres.

GL og FUETS finder det paradoksalt, at gennemførelsesvejledningen på den ene side afskaffes på ungdomsuddannelserne, men fastholdes på de erhvervsrettede ungdomsuddannelser.

Kommentar: Når begrebet "vejledning" optræder som en forpligtelse for de erhvervsrettede ungdomsuddannelser, hænger det sammen med skolernes forpligtelser til at yde anden vejledning end den uddannelses- og erhvervsvejledning, som fremgår af Vejledningsloven. Det drejer sig fx om praktikvejledning.

Dansk Erhverv finder, at det er uhensigtsmæssig at fastholde eleverne i en uddannelse, som eleven ikke kan eller vil gennemføre. Der bør derfor være individuel vejledning og rådgivning til rådighed for de unge.

Kommentar: Det er ikke hensigten med forslaget at fastholde unge i en bestemt uddannelse, hvis eleven ikke skønnes at have glæde af indsatsen. Formålet er, at fastholde de unge i uddannelse, og der vil fortsat være vejledning til rådighed for de unge. Alt afhængig af karakteren af elevens problemer vil der kunne trækkes på; fastholdelsesindsatsen på institutionen, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Studievejledning og e-vejledningen.

Ad vejlederuddannelse

Formandskabet for Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning finder, at det er vigtigt, at der fortsat er ansat uddannede vejledere på institutionerne som en vigtig del af fastholdelsesarbejdet, idet uddannet personale er en vigtig forudsætning for opgaveløsningen. Det forudsættes også, at andre personalegrupper, har en relevant uddannelsesbaggrund.

Kommentar: Det er ikke hensigten med forslaget at fremme brugen af uuddannet personale. Hensigten er derimod at bringe flere fagligheder i spil i forhold til fastholdelsesarbejdet. Det forudsættes, at personalegrupper, der anvendes i fastholdelsesarbejdet har en relevant uddannelsesbaggrund, herunder psykologer, socialrådgivere etc.

Stats- og Kommunalansattes Forhandlingsfællesskab (SKAF), GL og Uddannelsesforbundet mener, at der med lovudkastet vil blive lovgivet om overenskomstforhold, fordi det i bemærkningerne anføres, at der på visse uddannelsesområdet er bundet ressourcer til gennemførelsesvejledning i arbejdstidsaftaler. Endvidere anfører SKAF, at det allerede nu er muligt at ansætte andre personalegrupper til at varetage vejledningen på institutionerne.

Kommentar: Det er med bemærkningen om arbejdsaftaler ikke hensigten at lovgive på overenskomstmrådet. Hvis staten skulle bestemme sig for at rejse overenskomstmæssige krav i relations til gennemførelsesvejledningen, vil det ske efter den sædvanlige fremgangsmåde. Uanset at det er muligt at ansætte andre personalegrupper, skal ressourcen til gennemførelsesvejledning efter gældende regler på nogle områder, herunder de almene gymnasier, anvendes til personale indenfor overenskomstens dæknings-

område. Der er intet til hinder for, at andre personalegrupper kan varetage vejledningen på institutionerne. Det kræver imidlertid særskilt finansiering, da det i overenskomsten fastsatte timetal ikke kan nedsættes og på den måde bidrage til finansieringen af fx psykologer eller socialrådgivere.

GL, Handelsskolernes Forening af Studievejledere, FUE og Frie Skolers Lærerforening ser om-lægningen af gennemførelsesvejledningen til en fastholdelsesforpligtelse for institutionerne som en af-professionalisering af vejledningen.

Professionshøjskolerne mener, at der fortsat skal være et uddannelseskraft, men at det skal lempes.

Håndværksrådet vil fortsat have vejlederuddannet personale på ungdomsuddannelsesinstitutionerne, således at øvrige personalegrupper, der anvendes i fastholdelsesarbejdet er et supplement til disse.

Danmarks Vejlederforening ser hellere, at der stilles øgede krav til vejlederne på ungdomsuddannelserne.

Københavns Kommune og Handelsskolernes Lærerforening er bekymret for om UU-vejlederne bliver mødt af samarbejdspartnere på ungdomsuddannelserne, der har en tilstrækkelig solid faglig baggrund, når gennemførelsesvejledningen afskaffes.

Ad Besparelsen på de 35 mio. kr.

Rådet for de Gymnasiale uddannelser finder det bekymrende, at der trækkes ressourcer til fastholdelsesarbejde ud af sektoren, hvilket vil modarbejde intentionerne om øget fastholdelse og gennemførelse. Private Gymnasier og Studenterkurser mener, at ressourcen bør blive på institutionerne og anvendes til fastholdelsesarbejdet i samarbejde med UU og Studievalg.

GL, FTF, Bestyrelserne på Danske Erhvervsskoler, Uddannelsesforbundet, Rektorforeningen, Handelsskolernes Lærerforening og EEO er imod besparelsen på de 35 mio. kr., og de mener ikke, at potentialet for gennemførelse heraf er tilstrækkeligt dokumenteret i forslaget.

GL, Uddannelsesforbundet og Handelsskolernes Lærerforening forudsætter at besparelsen på de 35 mio. kr. ikke rammer personer over 25 år.

Kommentar: Besparelsen vil i nogen udstrækning berøre personer over 25 år, da besparelsen især vil blive realiseret på VUC og ungdomsuddannelserne, der som bekendt også har elever, der er fyldt 25 år.

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS) finder at den overlappende vejledning er relevant og afgørende for frafaldstruede elever.

Rektorforeningen finder ikke, at de unges behov for vejledning alene er betinget af forældrenes uddannelsesbaggrund mv. Foreningen stiller derfor spørgsmålstegn ved forslaget om at anvende socio-økonomiske kriterier, når ressourcerne til fastholdelsesarbejdet skal fordeles.

12. Andet

Danske Handicaporganisationer (DH) ønsker generel styrkelse af vejledningen for mennesker med handicap.

Landssamrådet af PPR-chefer ønsker lovgrundlag for PPR som aktiv medaktør på ungdomsuddannelserne.

Kommentar: Ønsket falder uden for dette lovudkasts rammer.

Efterskoleforeningen ønsker, at bestemmelsen (i gældende lov) om, at uddannelsesinstitutioner skal give besked til UU, når en ung under 25 år, der har opfyldt undervisningspligten, men ikke gennemført en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse, optages på, afbryder eller gennemfører et uddannelsesforløb, ændres, så den også omfatter unge, der ikke har opfyldt undervisningspligten. Herved ville UU få direkte besked, når en ung afbryder et efterskoleophold.

Kommentar: UU har ikke ansvar for unge, der ikke har opfyldt undervisningspligten, hvorfor ønsket falder uden for dette lovudkasts rammer.

Danmarks Vejlederforening (DVF) er bekymret for, om der er uddannelseskraft til UU-vejledere i den situation, hvor en kommune vælger at udlicitere UU-opgaver til fx en privat aktør.

Kommentar: Efter gældende lov skal vejledning i henhold til loven (og det gælder også efter lovændringen vejledning, der gives af UU og Studievalg) gives af vejledere med den nærmere angivne uddannelse, og det gælder uanset, hvilken myndighed, der forestår vejledningen.

Med de øgede myndighedsopgaver hos UU er der imidlertid behov for at præcisere i loven, at egentlige myndighedsafgørelser ikke kan udliciteres af kommunen.

Ministeriets bemærkninger

Det foreslås, at der i udkastet til ny § 9, stk. 2, indsættes en bestemmelse om, at myndighedsafgørelser ikke kan udliciteres.

III. Lovudkastet er sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv., som har afgivet høringssvar:

Akademikernes Centralorganisation, Børne- og Kulturchefforeningen, Danmarks Lærerforening, Danmarks Privatskoleforening, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, Danske Erhvervsskoler – Lederne, Danske Erhvervsskoler – Bestyrelserne, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Handicaporganisationer, Danske Universiteter, Datatilsynet, Det Kriminalpræventive Råd, Efterskoleforeningen, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Folkehøjskoleforeningen i Danmark, Forbundet for Pædagoger og Klubfolk (BUPL), Foreningen af Uddannelses- og Erhvervsvejledere ved Tekniske Skoler, Formandskabet for Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning, Frie Skolers Lærerforening, FTF, Fællesrådet for Uddannelses- og Erhvervsvejledning (FUE), Gymnasieskolernes Lærerforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Handelsskolernes forening af studievejledere, Handelsskolernes Lærerforening, Husholdnings- og håndarbejdsskolerne, Håndværksrådet, Kommunernes Landsforening, Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark, Landsorganisationen i Danmark, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Landssamråd for PPR-chefer, Lederforeningen (VUC), Lederforsamlingen for Ungdommens Uddannelsesvejledning, Private Gymnasier og Studenterkurser, Produktionskoleforeningen, Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for de gymnasiale uddannelser, Skolelederne, Studievalglederne, Studievejlederforeningen for gymnasiet og hf, Uddannelsesforbundet, Ungdomsskolernes Udviklingscenter.

Herudover har Stats- og Kommunalansattes Forhandlingsfællesskab (SKAF) og Københavns Kommune afgivet høringssvar.

IV. Lovudkastet er sendt i høring hos følgende organisationer, som har meddelt, at den ikke har kommentarer til lovudkastet:

Lilleskolerne, som henholder sig til høringssvaret fra Danmarks Privatskoleforening.

V. Derudover er lovudkastet sendt i høring hos følgende myndigheder, organisationer mv., som ikke havde svaret fredag den 12. marts 2010

Amnesty International, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Dansk Landbrug, Dansk Teknisk Lærerforbund, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Produktionshøjskole Lærerforening, Danske Regioner, Danske Skoleelever, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Underviserorganisationers Samråd, Det Centrale Handicapråd, Elevorganisationen for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af Daghøjskoler, Foreningen af Katolske skoler i Danmark (FAKS), Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen Danske Landbrugsskoler, Forstanderkredsen for Produktionsskoler, Frie Skolers Lærerforening, Institut for Menneskerettigheder, Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere, Landsforeningen af Opholdssteder, Botilbud og Skolebehandlingstilbud, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Større IT-Sikkerhed, Sammenslutningen af landbrugets arbejdsgiverforeninger, Sammenslutningen af ledere ved skolerne for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, Skole og Samfund, TekniQ, Ungdomsringen.